

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published weekly by the WORKERS and FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, a joint stock company, INCORPORATED UNDER THE LAWS of MANITOBA, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у віторок, четвер і суботу.

Видко Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, зареєстроване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня місяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Прічард і МакГрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

РОБІТНИКИ Й ЇХНЯ ПРЕСА.

УКРАЇНСЬКА РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКА ПРЕСА.

Перший травень за довгі роки ми не проводимо кампанії допомоги своїй пресі. Перший раз за довгі роки ми цього тижня не читаємо відош, оголошень, заохочувань, не ходимо з листами хата від хати й не збираємо колекти та передплат для своєї преси. Ми цього року кампанію відбули в двох тижнях місяця березня, в десять роковин існування "Укр. Роб. Вістей". Але тільки — відбули. Двохтижневої ювілейної кампанії ніяк не можна притирати до ціломісячної травневості кампанії, що увійшла вже була в історію, стала нашою традицією. Традиція має своє значіння. Робітники знали, що наближається травень, пресова кампанія, готувалися до неї, старалися, щоб їх часописи й журнали були забезпечені на ціле літо.

Цього року подібного не зроблено. Цього року ми відбули своє в березні — але, повторяємо — тільки відбули. Для цього, певна річ, є причини. Був короткий час по закінченню листопадової кампанії, було також переконання, що листопадова кампанія пройшла так, що наша преса забезпечена. Воно до певної міри таке й сталося, коли-б... коли-б не одна тисяч доларів виплачених готівкою за нову друкарську машину.

Одинацять тисяч доларів! Готівкою! Не одинацятьсот, але одинацять тисяч! Їх взято з каси й виплачено. А раз їх виплачено, то їх не залишилося для виплачування за папір, фарби, робітників, за пошту — за все, з чим звичайно видавання газети. Газети-ж та журнали мусять далі існувати. Мало того, вони мусять виходити в побільшеному форматі, подавати добірний матеріал. Таке було бажання з'їздів наших організацій, така зайшла, на основі того бажання, ухвала й, ми певні, проти такої ухвали немають нічого чітати.

Але це заставляє нас пригадати нашим організаціям і всім читачам, що нашої пресі потрібна допомога. Чи зараз? Допомога потрібна такі зараз, але перед нами двохтижнева кампанія на сплату догв У.Р.Д. Роб. Дому в Торонто. Ї ми повинні виконати як найкраще. Проводити кампанію на сплату догв У.Р.Д. в Торонто, промови наших організацій повинні кожного разу пам'ятати ще про дві дуже важні справи: про будування організації й поширювання своєї преси. Колектувати жертви на сплату догв У.Р.Д. в Торонто, агітувати, щоб нечесні-жертовдавці ставали членами великої робітничо-фармерської культурно-освітньої організації — Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім. Щоб всі робітники й фармери читали й поширювали українську робітничо-фармерську пресу: "Українські Робітничі Вісти", одну українську робітничу газету в Канаді, й одну газету в Канаді, що виходить три рази на тиждень по свої сторін, подає найцікавіший матеріал з міжнародного робітничого руху, з світових подій, широко відкриває свої сторінки робітникам дописувачам і має їх не тільки в Канаді, але й далеко поза кордонами Канади, чим не може похвалитися нікотра інша українська газета. "Укр. Роб. Вісти", почавши виходити на шість сторін, містять цікаві повідомлення, наукові розвідки, літературну сторінку та ширше обслуговують наші організації й читачів взагалі.

Тому кожний чітач, кожний робок, кольтортер, кожний відділ наших організацій повинен всіма силами поширювати "Укр. Роб. Вісти", приєднуючи їм нових передплатників. Робіть, товариші, свій часопис масовим, щоб він був в кожній хаті робітника, в лісових кемах, в секшинських "гавзах", в копальнях оселєтах, всюди, де жне й працює українське робітництво. Пишіть до свого часопису про життя й боротьбу робітників, ставайте не тільки розповсюдниками, але й творцем свого боевого пролетарського друкованого слова.

Всім-же організаціям ми пропонуємо: влаштувати першої неділі в липні по шість Канаді великі пікніки в користи української робітничо-фармерської преси. Підготовку до цих пікніків повести завчасу й влаштувати їх по одному виробленому плану, щоб вони принесли не лише матеріальну допомогу, але й широко сполукаризували нашу пресу.

Ми кличемо наших робітників і членів організації взагалі висловити до цієї пропозиції свою думку на сторінках "Українських Робітничих Вістей".

ДОПОМАГАЙТЕ "ВОРКЕРОВІ" І "ДЕР КАМПФОВІ".

Коли ми вже завели мову про потребу допомоги української робітничо-фармерській пресі, то повинні сказати ще кілька слів про робітничу пресу в Канаді в інших мовах.

В Канаді є багато робітничих газет і журналів, але робітничими вони є більше по назві, ніж на ділі. Багато з них, органи різних трейд-юній, існують для поборювання справжнього робітничого руху, для одлевчювання радикального руху та для оборони трейд-юнійних царків-паразитів, що жинючі за робітничі гроші, висудюються капіталістам.

Справжнім робітничими газетами в Канаді на інших мовах є: "Воркер" на англійській мові, "Дер Кампф" — на єврейській і "Вапаус" — на філіпській мові. Філіпські робітники є добре з'організовані, не мають між собою значних опонентів, тому власними силами втримують свою пресу. Інакше справа мається з "Воркером" і "Дер Кампфом". Перший, як орган комуністичної партії, втримується переважно її членством та симпатиками. Він якраз цього місяця проголосив кампанію за приєднанням 5,000 нових передплатників.

Одинокому справжньому робітничому часописові тяжко боротися за своє існування, бо проти него стоїть не тільки капіталістична, але й ризькокольорова лейборістська англійська преса. Тому ми повинні пам'ятати про цей часопис і приєднувати йому нових передплатників серед тих робітників, що читають по англійськи. В цьому місяці "Воркер" дає нагороду тим робітникам, що зберуть більше число передплатників.

Єврейський одиницький комуністичний часопис в Канаді "Дер Кампф" з великими труднощами борється за своє існування. Він також має проти себе численну й сильну єврейську буржуазну та соціал-демократичну пресу, яка борється проти комуністів ще гірше і в підлітий спосіб, як буржуазна. В першотравневому числі "У.Р.В." вмістили ми відош секретаря комуністичної партії т. Дж. МакДоналда, щоб допомогти "Дер Кампф" і зараз ми знову пригадуємо про потребу такої допомоги.

Така вже доля справжньої робітничої преси в капіталістичному оточенні. Її доля — це доля долі кожного робітника — боротися кожного дня за своє існування. І в цій боротьбі ми повинні їй допомагати.

КРІЗЬ ЧЕРВОНІ ОКУЛЯРИ

Не їде гора до Магомета, то Магомет їде до гори.—Як заміною визиск феодальний — капіталістичний, — Демократизм сенатора Бора в Європі і... в Злучених Державах.

Забудьмо, товариші, себе й свої дрібніші й більш шоденні клопоту, осідлаймо свого носу червоними окулярами й гляньмо крізь них на світ божий, що на нему діється.

Кажете, що не підходять червоні окуляри до вашого носу? А ви все-ж таки попрубуйте. Знаєте приповідку: "Сім разів мір, а раз ріж". Мені також взяло довше часу, поки я їх припасував.

Ха-ха! Світству хотів мені греко-прохаславні... чи то пак — конячі окуляри настроювати і ніяк не допасував.

Кажуть, що й Будка залишились вже в Римі "for good", бо йому в Канаді "втерли окуляри". Може папа римський зробить тепер його своїм амбасадором в Бразилії, або на Кубі.

Зрештою — ліншій їх.

Гастонія — це не медицина, а назва міста в Норт Каролайні. Норт Каролайна — це стеїт в південній частині Злучених Держав.

Ви не знаєте, що таке увияли собою південні стеїти в історії? Цего, то я вже вам че розскажу. Хіба пораджу прочитати книжку "Хатина дядька Томи". (Здається, ви її можете дістати в Робітничо-Фармерській Книгарні у Вінніпегу.)

Колісь в південних стеїтах тоді ще не-Злучених Держав панувало невіллінцтво. Негра можна було бити, продати, за собаку проміняти. Християни дуже використовували це правоті. Сами-ж бо вони його ставили новими.

Тепер в південних стеїтах нема невіллінцтва. Тепер невілло якоюсь плянтаротрові продати негра. Але гуртом зліщувати — можна. Громада, демократія! Проти громади нічого не вдієш.

Залишій і це.

Так от Гастонія — місто в Норт Каролайні. В місті тому є велика текстильна фабрика. У тій фабриці працює 2,500 робітників. Ні, не працює — а страйкує.

Почекайте, почекайте! Мої червоні окуляри охолопти ширшій краєвиди південних стеїтів.

Ой, ой, ой! Працавай сонне царство феодальних плянтаротрові! В містах вирости великани — текстильні фабрики. Американські капіталісти, хоч християни, а проте радо прийняли заповіт Магомета: "Не хоче гора йти до Магомета, то Магомет піде до гори".

Американські капіталісти ркішли: краще збудувати текстильні фабрики там, де росте бавовна, ніж возити бавовну до фабрик на сході.

Чому вони це зробили? — Читайте політичну економію. Зараз в південних стеїтах в текстильній індустрії працює 260 тисяч робітників і виробляють вони 65 процент всієї текстильної продукції в Злучених Державах.

Ви знаєте арифметику? Ні,

му кроці" (Цитує з пам'яті, але за зміст ручу).

Містер Бора! Ви так широко обурювалися, ви так негодували на беззаконій альянтський, що мало мене гіршого не розплакали... Червоні окуляри тільки спасли мене від проліття сліз.

Містер сенатор Бора! В Гастонії нема ще радянських ре-спублік, а навіть нема ані одного росіянина. В Гастонії американська демократія в себе дома. Там тільки 2,500 100 процентових американців вийшли на страйк, дозволений законом країни. І от Злучені Держави, не проголошуючі війни, прислали в Гастонію, армію з генералом на чолі, проголошили там стан облоги, встановили на даху фабрики й на приватних будинках машинні крисі і... тее во... во... містер сенатор Бора — воюють, чи щось?

Б'юкади, кажете, там нема? Вони оборонять там фабрики? Проперті перед страйкерами? — які, між иншим, належать до губернатора Норт Каролайні? Доглядють там публічного майна та публічного спокою?

Ой, містер сенатор Бора! Юнінній офіс зібрав добровільними пожертвуваннями деся поживи для страйкувальних текстильників. І цей склад по-

живи був більше публічним майном, як губернаторова фабрика. Той склад складав громада людей для громади людей, що стоять голодні на страйку. І 18. квітня 150 нав'ятих компанією недолюдків напали в 1-йї годині ночі на той склад і на юнінній офіс, розгромили, знищили будинок, розтаскали все. І ні поліція, ні військо не прийшли боронити. Потрошники арештували 10-ох робітників, що були в будинку, й передали їх жовнірам, а ті забрали їх до в'язниці.

Бачите, містер сенатор Бора — "за мое жито, мене й побито" — американською демократією.

І війни страйкерам ніхто не проголошував, і проте військо проти них вислано, склади їх розгромлено, багатьох їх поарештовано, кулемети проти них з дахів направлено — містер сенатор Бора!

Може тому, що фабрики в Норт Каролайні належать до губернатора, то хто в його фабриках страйкує, той є бунтником проти влади, зрадником держави?

Зрештою — всім винні червоні окуляри. Сенаторські ж окуляри чуже бачуть під носом, а свого не бачуть під носом.

Червоний.

ВІСТИ КАНАДІЙСЬКОЇ РОБІТНИЧОЇ ОБОРОНЧОЇ ЛІГИ.

В ТОРОНТО.

СПРАВА ДЕПОРТАЦІ ЛАНГЛЕЯ І ФАРБЕЯ.

Ці два робітники відсиджють в Торонто свій 30-денний арешт за промови на комуністичному віучу 22. лютого ц. р. 2. травня імїграційні власті привели цих двох товаришів з торії для екзамінації. Ім відмовлено оборони й загрожено негайною депортацією. Припадово про це довідаалася КРОЛ і підприняла кроки, щоб спинити негайну депортацію. Справа опинилася в Оттаві, 7. травня мала слухатися в Торонто, де вже мав бути оборонець КРОЛ. (Вислід рішення нашої редакції ще не відомий.)

Ціла справа так поставлена, що обом цим робітникам відмовлено права користуватися так званним "domicile". Взгляді, такого права під "тимчасовими імїграційним законом" можуть позбавити кожного імїгранта, як "непожаданого горожанина".

Протестуйте проти депортації Ланглея й Фарбея! Засиайте свій протест до міністра імїграції Роберта Форка! Засиайте або у формі листа, або у формі резолюції!

ПРОТІ-ДЕПОРТАЦІЙНИЙ ФОНД КРОЛ.

Ми кличемо робітників цілої Канади поборювати депортацію створенням спеціального Проти-депортаційного фонду. Такий фонд необхідний в цій боротьбі. Жертуйте, що можете й скоро, як можете, щоб покрити кошти оборони вище згаданих товаришів. Жертвуйте, пам'ятайте, що цей фонд може придасться завтра для оборони інших товаришів.

АРЕШТУВАННЯ ДВОХ РОБІТНИКІВ В МОНТРЕАЛІ.

Арештованих 1. травня в Монтреалі двоє робітників, Френка Брюса й Вільяма Каштана за розкидування першотравневих летючок, оскаржується в злочині. Їх взято на бейл за \$5,000.

КРОЛ взяла на себе оборону цих товаришів і також визнає все робітництво Канади доповомогти ї в цій обороні. Допомогайте боротьбі проти поліційного переслідування! Обороняйте своїх класових товаришів, що боряться в цих скід-

них містах! Посилайте свої жертви до головної квартири, зазначаючи на яку ціль.

СПРАВА ТОВА. ВААРИ.

Товариші Ваара сидять в торії за те, що борються за волю в цему славному 20-му столітті. Шість молодих робітників засуджено по 30 днів за промови на публічному робітничому віучу. Коли ці робітники застрайкували в торії в день 1. травня, їх покарано сімденним ізолюванням арештом. Одночасно інших в'язнів — неполітичних — звільняли від праці в релігійній свята. КРОЛ категорично протестує проти такого трактовання політичних в'язнів.

Так з загастренням класової боротьби загострюється переслідування буржуазією та її владою робітників. Ми повинні поставити опір цему наступові. Ми кличемо всіх наших товаришів в цілій Канаді тісніше злучити свої ряди довок-ла КРОЛ для оборони наших товаришів.

Ми примушені кожного часу звертатися до робітників за фінансовою допомогою, бо без неї ми не всілі поставити оборони. Ця боротьба забере багато соток доларів. Ми обороняємо елементарні права борців за волю. Ми апелуємо до робітників за допомогою не в імя добродійності, але в імя солідарності.

Протестуйте проти депортації Ланглея й Фарбея! Протестуйте про переслідування борців робітничої класи! Боріться за волю слова й зібрані!

Жертвуйте на протидепортаційний фонд!

З товариським привітом, А. Е. Смит, заст. серк. КРОЛ. 165 Bloor St. West, Toronto, 5, Ont.

У ВІННІПЕГУ.

9. січня ц. р. зібралось коло 200 імїгрантів перед сіпярським імїграційним будинком у Вінніпегу і почали домагатися праці або поживи й спання в імїграційнім будинку. Компанийні урядники покидали поліцію, яку клодами розігнали зібраних, розбивши чотиром голови. Арештованих оскаржено за заколот на приватних пропертах і засуджено або по \$15 кари, або по мі-

сцевей арешту. Завдяки старанням місцевого відділу КРОЛ всіч чотирох хлопців звільнено.

Зірву місцевий відділ КРОЛ взяв на себе оборону двох молодих українських імїгрантів, Теслиюка й Гуменюка, які будують голодні й без праці, взяли в одному склепі одну рибу.

Іх спііжмано й віддано під суд. Судя, вислухавши справу, еудився звільнити оскаржених, лише напіжмнувши їм про їх вчинок, але прокуратор спротивився й зажадав їм тримувати в в'язниці.

Іх спііжмано й віддано під суд. Судя, вислухавши справу, еудився звільнити оскаржених, лише напіжмнувши їм про їх вчинок, але прокуратор спротивився й зажадав їм тримувати в в'язниці.

Іх спііжмано й віддано під суд. Судя, вислухавши справу, еудився звільнити оскаржених, лише напіжмнувши їм про їх вчинок, але прокуратор спротивився й зажадав їм тримувати в в'язниці.

Зараз на руках Міського Комітету КРОЛ у Вінніпегу це одна справа. 9. лютого арештовано одного польського робітника за подібний поступок. На запит судді він також відповів, що був без праці, де переночувати, й просто на суді сказав, що бажає іїти до торії, бо там дадуть їй і переспати, а на волі він і цего немає. Суддя сказав, що дасть йому на три місяці "приміщення" в торії, а після цего депортує. КРОЛ передала справу адвокотові, але на днях отримала повідомлення, що справа трудна й робітник правдоподібно буде таки депортований.

Зараз ми проводимо кампанію за збіркою жерт, щоб спинити депортацію з Торонто до Англії двох англійських робітників за їх активність в робітничому русі.

Взагалі КРОЛ може багато корисного зробити, але треба, щоб робітництво більше цікавилось тою організацією, горнулось до неї, допомагало її матеріально. Товариші й товаришів! Творім свою мішну оборончу організацію. Недопустім до депортації в Канаду до Англії двох англійських робітників за те, що вони стали в обороні свободи слова. Цимі робітниками є С. Ланглея й Дж. Фарбея. Ставайте членами Канадської Робітничої Оборончої Ліги.

Член М.К. КРОЛ.

РАДІО ЗА ДЕСЯТЬ ЛІТ.

Заступник голови англійського радіового союзу Едмунда Фуруне д'Алб перебаছে розвиток радіо за десять літ у напрямку, якого ніхто з нас ще й не прочуває. Фуруне є винахідником оптофону, механізму, що перемінює світліяні підразки в звуки, отже дає змогу навіть зовсім сліпим бачити картини.

Фуруне д'Алб навіть обіщує, що звичайне письмо можна буде читати... вухом. Як-же він уявляє собі радіо найближчої майбутності? Він пропонує завести лад в хаосі рїзних радіових "хвилів" через поділ програм для рїзних центрів.

Наприклад, нехай усі опери йдуть з Міланю, всі оперетки з Давентрі (Відень буде протестувати), симфонії зі Штокгольму. Світвий годинник, спільний для всіх, подасть точний час продукції і навіть по радіо можна буде його нормувати. Фуруне д'Алб що є автором прецікавого твору "Гейфаст або дума машини", ворожить великий розвиток кіна на віддалі.

Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти"!